

Byla C-292/22**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2022 m. gegužės 4 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Administrativen sad Varna (Bulgarija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2022 m. balandžio 19 d.

Kasatorė:

Teritorialna direksia Mitnitsa-Varna

Kita kasacinio proceso šalis:

„NOVA TARGOVSKA KOMPANIA 2004“ AD

Pagrindinės bylos dalykas

Procesas pradėtas gavus kasacinį *Teritorialna direksia Mitnitsa-Varna* (Varnos muitinės teritorinė direkcija) skundą dėl *Rayonen sad Devnya* (Devnios apylinkės teismas) sprendimo, kuriuo buvo panaikintas *Teritorialna direksia „Severna Morska“ v Agentsia „Mitnitsi“* (Muitinės agentūros teritorinė direkcija „Šiaurinė dalis“) direktoriaus *nakazatelno postanovlenie* (sprendimas dėl baudos), kuriuo „NOVA TARGOVSKA KOMPANIA 2004“ AD buvo skirta bauda dėl *Zakon za mitnitsite* (Muitinės įstatymas) pažeidimo.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Ginčas tarp šalių vyksta dėl prekės, kuri buvo deklaruota kaip „palmių riebalai MP 36-39“, tarifinio klasifikavimo. Prejudiciniais klausimais siekiama išsiaiškinti, ar: 1) ši prekė yra „*palmshortening*“, kaip tai suprantama pagal Suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos paaiškinimus dėl 1517 pozicijos, 2) ar yra leidžiami patikros metodai, kuriuos naudojo *Zentralna mitnicheska laboratoria* (Centrinė muitinės laboratorija), siekdama nustatyti, ar prekei buvo taikytas

tekstūravimas, bei 3) jeigu prekei buvo taikytas tekstūravimas ir jeigu ji yra „*palmshortening*“, kuriuo Kombinuotosios nomenklatūros kodu ji turi būti klasifikuojama: importuojant nurodytu kodu 1511 ar muitinės įstaigų nurodytu kodu 1517.

Prejudiciniai klausimai

1. Kokiais kriterijais remiantis tokia prekė, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, t. y. rafinuotas dezodoruotas balintas palmių aliejus komerciniu pavadinimu PALM FAT MP 36-39, kuris technologinės gamybos metu taikant išimtinai fizikinius procesus ir chemiškai nemodifikuojant buvo „sumaišytas, išfiltruotas, atvėsintas, temperuotas ir supakuotas“, turi būti klasifikuojama KN 15 skirsnio 1511 pozicijoje arba 1517 pozicijoje?
2. Ką reiškia sąvoka „tekstūravimas“, kuri buvo naudota aprašyti procesui, kaip buvo gauti produktai, kurie Suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos paaiškinimuose dėl 1517 pozicijos vadinami „*shortenings*“?
3. Jeigu „palmių aliejui ir jo frakcijoms, nerafinuotiems arba rafinuotiems, bet chemiškai nemodifikuotiems“ buvo taikytas tekstūravimas, ar tai pakankama priežastis drausti jį klasifikuoti 1511 pozicijoje?
4. Ar, atsižvelgiant į tai, kad KN, KN paaiškinimuose ir Suderintos sistemos paaiškinimuose nėra nustatytų standartų, metodų, kriterijų ir gairių dėl palmių aliejaus konsistencijos vertinimo ir įrodinėjimo, kad jis buvo perdirbtas „tekstūruojant“, kompetentingos muitinės įstaigos prekių tarifinio klasifikavimo 1511 pozicijoje arba 1517 pozicijoje tikslais gali savarankiškai kurti ir taikyti tokias analitines darbinės procedūras, kaip antai šiuo atveju taikyta RAP 66, versija 02/17.11.2020, riebalų tekstūravimui įrodyti penetracijos būdu, grindžiama oficialiai paskelbtu metodu AOCs Cc-16-[60]?
Jeigu tai draudžiama, pagal kokius standartus, metodus, kriterijus ir gaires leidžiama atlikti produkto patikrą siekiant įrodyti, kad jam buvo taikytas tekstūravimas arba kas jis yra „*palmshortening*“?
5. Ar Kombinuotoji nomenklatūra pagal 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo, iš dalies pakeisto 2018 m. spalio 11 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2018/1602, I priedą turi būti aiškinama taip, kad „*shortenings*“ vadinami produktai, gauti iš rafinuoto palmių aliejaus taikant tekstūravimą, turi būti klasifikuojami šios nomenklatūros 1517 pozicijoje, būtent 1517 90 99 subpozicijoje?

Tarptautinis tarifinis klasifikavimas

Tarptautinė suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos konvencija, pasirašyta Briuselyje 1983 m. birželio 14 d., ir jos pakeitimo protokolas, pasirašytas 1986 m. birželio 24 d., Europos ekonominės bendrijos vardu patvirtinta 1987 m. balandžio 7 d. Tarybos Sprendimu 87/369/EEB.

Suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos paaiškinimai

Kombinuotosios nomenklatūros paaiškinimai

Europos Sąjungos teisės nuostatos ir jurisprudencija

2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas: 56 ir 57 straipsniai

1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo: 1 ir 12 straipsniai

2018 m. spalio 11 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/1602, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priedas: [I priedas], I dalis, I antraštinė dalis, A ir [II dalis,] III skyrius, 15 skirsnis, 1511 ir 1517 pozicijos

2017 m. spalio 19 d. Sprendimas *Lutz* (C-556/16, EU:C:2017:777, 40 punktas)

2016 m. kovo 17 d. Sprendimas *Sonos Europe* (C-84/15, EU:C:2016:184, 33 punktas)

2011 m. gegužės 18 d. Sprendimas *Delphi* (C-423/10, EU:C:2011:315, 23 punktas)

2016 m. gegužės 12 d. Sprendimas *Toorank Productions* (sujungtos bylos C-532/14 ir C-533/14, EU:C:2016:337, 34 ir 36 punktai)

2011 m. liepos 28 d. Sprendimas *Pacific World Limited* (C-559/18, EU:C:2019:667, 29 punktas)

Nacionaliniai teisės aktai

Zakon za mitnitsite (Muitinės įstatymas): 234 straipsnis.

Zakon za administrativnite narushenia i nakazania (Administracinių nusižengimų ir administracinių sankcijų įstatymas): 59 ir 63c straipsniai.

Administrativnoprotsesualen kodeks (Administracinio proceso kodeksas): 217 straipsnio 1 dalis ir 223 straipsnis.

Bylos aplinkybių ir proceso santrauka

- 1 2019 m. balandžio 8 d. į Varnos Vakarų uostą atvyko aštuoni konteineriai su prekėmis, kurių gavėja buvo „NOVA TARGOVSKA KOMPANIA 2004“ AD (toliau – įmonė), o eksportuotoja – *Louis Dreyfus Company Asia Pte. Ltd.* (Indonezija). Prekės buvo deklaruotos kaip „Palmių aliejus MP 36-39, CA20–20 kg neto kartoninėse dėžėse“.
- 2 2020 m. rugsėjo 28 d. į tą patį uostą vėl atvyko penki konteineriai su tos pačios eksportuotojos prekėmis, skirtomis tai pačiai gavėjai. Prekės buvo deklaruotos kaip „Palmių aliejus MP 36-39, 5250 kartoninės dėžės po 20 kg neto“. Tą pačią dieną, siekiant išsiaiškinti prekių tarifinį klasifikavimą, iš vieno iš konteinerių buvo paimtas mėginys.
- 3 2021 m. sausio 7 d. Centrinė maitinės laboratorija atliko paimto mėginio analizę, iš kurios matyti, kad prekė yra plastiška arba kieta, vientisos struktūros ir tolygios, kreminės tekstūros aliejaus masė, termiškai stabili ir nebiri.
- 4 Remiantis gautais rezultatais ir ekspertų vertinimu, buvo prieita prie išvados, kad patikrintas mėginys pagal Kombinuotosios nomenklatūros (toliau – KN) 15 skirsnio sąvokas yra „*palmshortening*“ – tik iš palmių aliejaus ar jo frakcijų susidedantis, chemiškai nemodifikuotas ir naudojant tekstūravimą išgautas preparatas, naudojamas įvairiuose maisto produktuose, pavyzdžiui, tešlose.
- 5 Tyrimas buvo atliktas taikant vidinį laboratorijos metodą RAP 66, grindžiamą oficialiu AOCS Cc-16-[60] metodu, sukurtu *American Oil Chemists' Society* (Amerikos aliejų chemikų draugija, toliau – AOCS) konsistencijai tikrinti penetrometru.
- 6 *Direksia „Mitnicheska deynost i metodologia“* (direkcija „Maitinės veikla ir metodologija“) prie *Tsentralno mitnicheskogo upravlenie* (Centrinė maitinės administracija) direktorius laikosi nuomonės, kad prekė, atsižvelgiant į nustatytas objektyvias jos savybes, turi būti klasifikuojama KN kodu 1517 90 99. Pagal jo nuomonę deklaruotas 1511 pozicijos kodas yra neteisingas, nes ši pozicija apima išimtinai palmių aliejų ir jo frakcijas, taip pat rafinuotus, bet chemiškai nemodifikuotus. Tačiau patikrinta prekė yra produktas, susidedantis iš palmių aliejaus ar jos frakcijų, kurioms, be rafinavimo, buvo taikytas dar vienas negrįžtamas apdorojimas, kurio metu buvo modifikuota kristalinė struktūra, – tekstūravimas; tai yra specifinė procedūra, kuri Suderintos sistemos paaiškinimuose numatyta išimtinai 1517 pozicijos prekėms.
- 7 Maitinės įstaigos preziumavo, kad buvo įrodyta, jog 2019 m. balandžio 8 d. ir 2020 m. rugsėjo 28 d. deklaruotos prekės yra identiškos, nes, kaip rodo pridedamos pažymos, jų pavadinimas, importuotojas, gamintojas bei sudėtis yra

identiški. Atsižvelgdamos į tai ir remdamosi Reglamento (ES) Nr. 952/2013 190 straipsnio 1 dalimi, muitinės įstaigos darė prielaidą, kad 2021 m. sausio 7 d. laboratorinės analizės rezultatai galioja ir 2019 m. balandžio 8 d. deklaruotoms prekėms.

- 8 2021 m. sausio 29 d. įmonė šią nuomonę užginčijo, tačiau muitinės įstaigos jos prieštaravimą atmetė. Jos preziumavo, kad įmonė sukčiavo muitų srityje, nes savo 2019 m. balandžio 8 d. muitų deklaracijoje prekes klasifikavo nurodydama kodą 1511 90 99 00, o ne kodą 1517 90 99 90, tam, kad iš dalies išvengtų valstybės nustatytų mokesčių, kurių dydis iš viso siekė 17 895,95 BGN.
- 9 2021 m. sausio 30 d. įmonei buvo adresuotas sprendimas dėl administracinio nusižengimo nustatymo, o 2021 m. gegužės 20 d. sprendimu dėl baudos jai buvo skirta visų nesumokėtų valstybės mokesčių dydžio bauda.
- 10 Įmonė apskundė sprendimą dėl baudos *Rayonen sad Devnya* (Devnios apylinkės teismas). 2021 m. gruodžio 3 d. sprendimu teismas jį panaikino. Šis teismas laikėsi nuomonės, kad muitinės įstaigų išvada, jog tarifinis klasifikavimas yra neteisingas, nebuvo pagrįsta, nes: a) ji buvo paremta laboratorine prekės, kuri buvo importuota ir deklaruota vėliau, analize; b) nebuvo nurodyta, kur ir kaip tikrintas mėginys buvo saugotas; c) nebuvo įrodyta, ar taikyta laboratorinė metodologija atitinka amerikiečių metodą riebalų konsistencijai matuoti, AOCS Cc16-60, ir ar ji yra pakankama norint nustatyti galimą produkto „tekstūravimą“, taip pat ar ši metodologija apskritai yra oficialiai pripažinta; d) muitinės įstaigos, klasifikuodamos prekes 1517 pozicijoje, neteisingai rėmėsi Suderintos sistemos paaiškinimais, nes pagal suformuotą jurisprudenciją šie paaiškinimai nėra teisėkūros procedūra priimtas teisės aktas.
- 11 *Rayonen sad Devnya* sprendimas buvo apskūstas prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 12 *Teritorialna Direktsia Mitnitsa-Varna* (Varnos muitinės teritorinė direkcija) nuomone, muitinės laboratorijos išvados ir taikyta laboratorijos vidinė metodologija, grindžiama amerikiečių metodu konsistencijai tikrinti, AOCS Cc16-60, neabejotinai įrodo, kad tikrinto mėginio rodikliai yra tipiški plastiškų riebalų, *shortenings* ir margarinų rodikliai. Išardžius mėginio struktūrą tirpinimu (ištrynus kristalizacijos atmintį) ir palaipsniui jam vėstant statiškomis sąlygomis 25 laipsnių Celsijaus kambario temperatūroje, konsistencija (tekstūra) pasikeitė ir į pradinę formą nebegrižo; tai įrodo, kad prekei buvo taikytas galutinis apdorojimas kristalinei struktūrai modifikuoti arba vadinamasis „tekstūravimas“, tai reiškia, kad ji yra „*palmshortening*“ ir pagal Suderintos sistemos paaiškinimus turi būti klasifikuojama 1517 pozicijoje.
- 13 Įmonė, priešingai, mano, kad jos importuotos prekės yra grynas palmių aliejus, kuris buvo rafinuotas, tačiau gamybos proceso chemiškai nemonifikuotas, taigi, jis

turi būti klasifikuojamas 1511 pozicijoje. Kadangi prekė nėra hidrinta ir nėra chemiškai modifikuota, ji nepatenka į 1517 poziciją. Pagrįsdama savo teiginį, įmonė pateikia detalų gamybos proceso aprašymą bei rašytinę gamintojo nuomonę, kurioje teigiama, kad prekė buvo sumaišyta, išfiltruota, atvėsinta, temperuota ir supakuota taikant išimtinai fizikinius procesus ir chemiškai jos nemodifikuojant.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

- 14 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas bylą nagrinėja kasacine tvarka ir jo priimto sprendimo nebebus galima apskūsti.
- 15 Pagal KN 1511 pozicijoje klasifikuojamas palmių aliejus ir jo frakcijos, nerafinuoti arba rafinuoti, bet chemiškai nemodifikuoti, o 1517 pozicijoje – margarinai, gyvūninių arba augalinių riebalų ir aliejaus bei įvairių 15 skirsnyje klasifikuojamų riebalų arba aliejaus frakcijų valgomieji mišiniai arba preparatai, išskyrus valgomuosius riebalus, aliejų arba jų frakcijas, klasifikuojamus 1516 pozicijoje. Kadangi Kombinuotosios nomenklatūros paaiškinimuose nėra paaiškinta, kuo šios dvi pozicijos skiriasi, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas klausia, *kokiais kriterijais remiantis nagrinėjama prekė turi būti klasifikuojama vienoje ar kitoje pozicijoje.*
- 16 Įmonės nuomone, prekė turi būti klasifikuojama 1511 pozicijoje, nes technologinės gamybos metu ji buvo apdorota taikant išimtinai fizikinius procesus, jos chemiškai nemodifikuojant.
- 17 Muitinės įstaigos neneigia, kad prekė nebuvo chemiškai modifikuota: muitinės laboratorijos išvadoje aiškiai teigiama, kad jodo kiekis ir riebalų rūgščių kiekis įrodo, jog palmių aliejus nebuvo chemiškai apdorotas, t. y. nebuvo hidrintas. Tačiau jos teigia, kad palmių aliejus buvo tekstūruotas, tai reiškia, kad jis buvo dar kartą apdorotas, pakeičiant kristalinę struktūrą ir gaunant vientisą, tolygią ir kremingą tekstūrą. Dėl šios priežasties muitinės įstaigos mano, kad prekė reikia klasifikuoti 1517 pozicijoje.
- 18 „Tekstūravimo“ sąvoka vartojama tik Suderintos sistemos paaiškinimuose, aprašant *shortenings* vadinamų produktų, kurie klasifikuojami 1517 pozicijoje, gavybą. Vis dėlto Suderintos sistemos paaiškinimai nėra teisėkūros procedūra priimtas teisės aktas, ir prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas prašo apibrėžti „tekstūravimo“ sąvokos reikšmę.
- 19 Produkto sertifikatuose gamintojas prekę apibūdina kaip „tekstūruotus palmių aliejaus riebalus“. Tačiau, kaip teigia įmonė, „tekstūravimo“ sąvoka šiuose sertifikatuose vartojama tik siekiant aiškiai atskirti rafinuotą ir į kartonines dėžes supakuotą palmių aliejų (nagrinėjamą prekę) nuo tos pačios rūšies rafinuoto aliejaus, kuris nėra supakuotas, o yra žaliava, iš kurios gaminami specialūs hidrinti riebalai ir margarinai, bei nuo žaliavinio, nerafinuoto palmių aliejaus.

- 20 Įmonė teigia, kad bet koks rafinuotas aliejus pereina tam tikrus tekstūravimo etapus, kurie yra integrali sudedamoji rafinavimo ir pakavimo proceso dalis, tačiau tai nereiškia, kad produktas yra tekstūruojamas taip, kaip tai suprantama pagal 1517 poziciją. Jos nuomone, šioje pozicijoje aiškiai remiamasi tolesniu cheminiu apdorojimu siekiant išgauti tam tikras papildomas struktūrines savybes.
- 21 Pasak maitinės laboratorijos išvados, žaliavinis palmių aliejus buvo rafinuotas taikant šias procedūras: neutralizaciją (siekiant pašalinti laisvasias riebalų rūgštis), balinimą (siekiant pašalinti karotinoidus) ir dezodoravimą (siekiant pašalinti nemalonius kvapus). Jeigu palmių aliejus buvo paruoštas kaip kietai plastiški tekstūruoti smulkios, tolygios, pastos pavidalo ir kambario temperatūroje stabilios konsistencijos riebalai, jis vadinamas „shortening“. Jis dažnai naudojamas gaminant kepinius ir saldumynus, kaip antai šokoladą, saldainius ir grietininius ledus.
- 22 Tam rafinuotas, balintas ir dezodoruotas palmių aliejus papildomai technologiškai apdorojamas, ir šis apdorojimas gali apimti fraccionavimą, t. y. kietų („stearinas“) ir skystų („oleinas“) palmių aliejaus frakcijų atskyrimą ir vėlesnį jų sumaišymą skirtingomis proporcijomis, taip pat galutinį apdorojimą plastifikavimo tikslais (tekstūravimą) kristalizacijos būdu siekiant modifikuoti kristalinę struktūrą. Atsižvelgdamas į tai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas klausia, *ar aplinkybė, kad palmių aliejui – kurio frakcijos buvo rafinuotos, tačiau chemiškai nemodifikuotos – buvo taikytas tekstūravimas, yra pakankamas pagrindas neklasifikuoti jo 1511 pozicijoje.*
- 23 Maitinės laboratorijos tyrimas buvo atliktas naudojant vidinį laboratorijos metodą RAP 66, grindžiamą oficialiu AOCS Cc-16-60 metodu. Pastarasis yra metodas tikrinti konsistencijai penetrometru, matuojant atstumą, kiek tam tikras svoris su tam tikra forma įsiskverbia į riebalus per tam tikrą laiko tarpą.
- 24 Įmonė teigia, kad šis metodas nėra oficialiai pripažintas ir negali būti naudojamas maitinės patikros Europos Sąjungoje. Ji taip pat tvirtina, kad Centrinė maitinės laboratorija nėra akredituota atlikti tyrimus pagal taikytą AOCS Cc16-60 metodą, todėl jos išvados rezultatai nėra tinkamas įrodymas tam, kad buvo atliktas papildomas apdorojimas siekiant modifikuoti kristalinę struktūrą, taigi, tekstūravimas.
- 25 Kadangi KN, KN paaiškinimuose ir Suderintos sistemos paaiškinimuose nėra nustatytų standartų, metodų, kriterijų ir gairių palmių aliejaus konsistencijai tikrinti, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas klausia, *ar kompetentingos maitinės įstaigos prekių tarifinio klasifikavimo 1511 pozicijoje arba 1517 pozicijoje tikslais gali savarankiškai kurti ir taikyti analitines darbinės procedūras.* Jeigu tai yra draudžiama, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas klausia, *pagal kokius standartus, metodus, kriterijus ir gaires leidžiama atlikti produkto patikrą siekiant įrodyti, kad jam buvo taikytas tekstūravimas ir tai yra „palmshortening“.*

- 26 Galiausiai, atsižvelgiant į atsakymus į ankstesnius prejudicinius klausimus, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas prašo nustatyti, ar KN turi būti aiškinama taip, kad „shortenings“ vadinami produktai, gauti iš rafinuoto palmių aliejaus taikant tekstūravimą, turi būti klasifikuojami šios nomenklatūros 1517 pozicijoje, būtent 1517 90 99 subpozicijoje.

DARBINIS VERTIMAS